

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Actualisatie advies natuurwaarden Transferium De Punt

projectnummer: P0001035

Onderwerp: Actualisatie advies natuurwaarden Transferium De Punt

Datum: 03-02-2022

Inleiding

De provincie Drenthe heeft plannen voor de aanleg van een transferium langs de A28 ter hoogte van De Punt. In 2017 heeft ons bureau de plannen voor het toekomstige transferium getoetst aan de Wet natuurbescherming¹. Omdat het eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek een houdbaarheid van drie jaar heeft en omdat de huidige situatie veranderd kan zijn ten opzichte van de situatie uit 2017, is dit onderzoek inmiddels geactualiseerd en waar nodig aangevuld. Het doel van deze actualisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)² of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Het gebied is daartoe op 9 december 2021 en 2 februari 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Deze notitie beschrijft eerst de conclusie ten aanzien van de gebiedenbescherming uit 2019 en een actualisatie van deze toetsing in 2022.

Vervolgens wordt voor de op grond van de Wet natuurbescherming beschermde soorten per soortgroep een samenvatting gegeven van de effectbeoordeling uit 2017. Hierna wordt er een beschrijving gegeven van de huidige situatie van het gebied en wordt getoetst in hoeverre de conclusies uit 2017 moeten worden herzien. Daarbij worden eventuele vervolgstappen beschreven die genomen moeten worden met betrekking tot beschermde soorten.

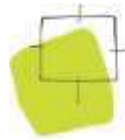
Conclusie gebiedenbescherming advies natuurwaarden 2019

In het kader van de plannen is een AERIUS-berekening uitgevoerd voor de aanlegfase en gebruiksfase. De conclusie was dat de toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied in de aanlegfase hoger was dan de grenswaarde van 0,05 mol/ha/jaar. Daarom is een voor het plan ontwikkelingsruimte van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aangevraagd. De eindconclusie was dat, indien hiervoor vergunning wordt verleend, het plan op het punt van

¹ BügelHajema Adviseurs (2019). Advies natuurwaarden Transferium De Punt_16-4-19.

² De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

stikstofdepositie binnen de regeling van het PAS viel, zodat het plan op dit punt niet in strijd was met de gebiedenbescherming van de Wnb.

Voor de overige factoren is geconcludeerd dat het plan zowel tijdens de aanlegfase als in de gebruiksfase geen (significant) negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Drentsche Aa.

Een klein deel van het plangebied is aangewezen als NNN. Het gaat om de oostzijde van het plangebied tussen de provinciegrens in het noorden en de Groningerstraat in het zuiden.

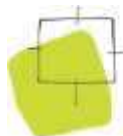
In het advies natuurwaarden uit 2019 is beschreven dat de begrenzing van het NNN wordt aangepast in de kaarten van het NNN en het Natuurbeheerplan, zodat de nieuwe oprit aan de oostzijde van de A28 buiten het NNN komt te liggen. Het plan leidt in dat geval niet tot een belemmering van omzetting van gronden van het NNN naar een natuurfunctie en leidt niet tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Het plan is in dat geval niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.

Actualisatie toetsing gebiedenbescherming 2022

De Raad van State heeft in mei 2019 beoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet meer mag worden gebruikt als basis voor toestemming voor activiteiten. Bovendien is het rekenprogramma AERIUS Calculator sinds 2019 meermaals geactualiseerd. Tot slot geldt vanaf 1 juli 2021 de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering.

Een eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningsplicht. Dat geldt niet voor eventuele toename in de gebruiksfase. Over de korte afstand tot Natura 2000-gebied Drentse Aa (200 meter), kan in potentie sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de gebruiksfase. Daarom is een nieuwe AERIUS-berekening gemaakt waaruit blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten van Natura 2000-gebieden. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen zijn hiermee uitgesloten en het plan kan voor wat betreft het aspect stikstofdepositie worden vastgesteld.

Voor de overige factoren is de wet- en regelgeving niet aangepast en bovendien is het plan ongewijzigd. Daarom geldt in de huidige situatie voor de overige factoren nog steeds dat het plan zowel tijdens de aanlegfase als in de gebruiksfase geen (significant) negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Drentsche Aa.

De begrenzing van het NNN is ongewijzigd ten opzichte van 2019. Wanneer de begrenzing van het NNN niet wordt gewijzigd, kan sprake zijn oppervlakteverlies van NNN en mogelijk verlies van wezenlijke kenmerken en waarden. Dan is mogelijk compensatie voor oppervlakteverlies en voor verlies van wezenlijke kenmerken en waarden nodig.

Ecologisch onderzoek 2017 en actualisatie december 2021/februari 2022

Hieronder volgt per soortgroep een korte samenvatting van de effectbeoordeling uit 2017. Deze bevindingen uit 2017 worden per soortgroep vergeleken met de bevindingen die tijdens het veldbezoek in 2021 en 2022 zijn gedaan.

Tijdens het veldbezoek op 9 december 2021 is vrijwel het gehele gebied onderzocht op geschiktheid voor beschermde soorten. Daarbij is specifiek gelet op soorten die in de NDFB bekend zijn uit de omgeving en/of die tijdens het vorige onderzoek zijn meegenomen. Zo is specifiek gezocht naar bomen met holten en/of scheuren die geschikt zijn voor vleermuizen, bomen met nesten van jaarrond beschermde vogels, sporen van bever en otter langs het Noord-Willemskanaal en overige sporen die duiden op aanwezigheid van beschermde soorten.

Het gebied kon niet volledig worden onderzocht in verband met de onbereikbaarheid van bepaalde delen door hoog braamstruweel of doordat deze worden omgeven door de snelweg en de op- en afritten. Deze niet onderzochte delen van het gebied zijn op 2 februari 2022 bezocht om de bomen te beoordelen op geschiktheid voor vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten.

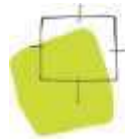
VLEERMUIZEN EFFECTBEOORDELING 2017

Als gevolg van de plannen gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. Verder worden geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht als gevolg van verlies van foerageergebied.

In verband met de mogelijke aanwezigheid van vliegroutes van vleermuizen is nader onderzoek uitgevoerd, waaruit blijkt dat vliegroutes aanwezig zijn van laatvlieger en rosse vleermuis die de A28 in oostelijke en westelijke richting oversteken ter hoogte van het plangebied. Bovendien blijkt ook de zeldzame en bedreigde baardvleermuis langs de Groningerstraat te vliegen. Deze soort is veel sterker afhankelijk van geleidende structuren langs de vliegroute, zodat de kap van bomen naar verwachting wel degelijk schadelijk zal zijn. Daarom zijn negatieve effecten op deze soort zonder het nemen van mitigerende maatregelen niet op voorhand uitgesloten en moet een ontheffing van de Wnb worden aangevraagd.

VLEERMUIZEN VELDBEZOeken 2021/2022

Tussen 2017 en het veldbezoek in december 2021, zijn veel bomen omgevallen, afgebroken en/of afgestorven, o.a. door de essentaksterfte. Bij deze bomen is de kans groter dat deze loszittende schors, scheuren en holtes bevatten die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

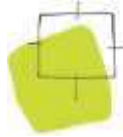

Tijdens het veldbezoek in 2021 zijn vijf bomen met holtes en/of loszittende schors waargenomen. Deze bomen zijn weergegeven in blauw in figuur 1.

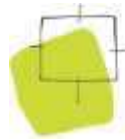
Bij de kap van deze bomen gaan mogelijk vleermuisverblijfplaatsen verloren. Wanneer sprake is van kap van deze bomen, is nader onderzoek naar vleermuizen nodig.

Foto's van de bomen met holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (9 december 2021).

Figuur 1. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rood). (Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl)

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN EFFECTBEOORDELING 2017

Binnen het plangebied zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het plangebied vormt naar verwachting wel een onderdeel van het foerageergebied van buizerd, sperwer, boomvalk, kerkuil, ransuil en gierzwaluw.

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN VELDBEZOEKEN 2021/2022

Tijdens de bezoeken zijn enkele nesten van merel en houtduif waargenomen. Verder is een aantal bomen met kraaiennesten waargenomen, die mogelijk worden gebruikt door ransuil en boomvalk waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Boomvalk en ransuil broeden namelijk graag in oude grotere nesten, zoals van zwarte kraai. De locaties van deze nesten zijn weergegeven in figuur 1. Nesten 3 en 4 blijven behouden en ondervinden geen hinder van de werkzaamheden. De overige nesten worden verwijderd of verstoord.

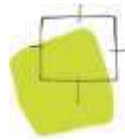
Daarom is nader onderzoek naar de vogels met jaarrond beschermde nesten ransuil en boomvalk nodig bij nest 1, 2, 5 en 6.

Foto's van de waargenomen kraaiennesten in het gebied (9 december 2021).

ZOOGDIEREN EFFECTBEOORDELING 2017

Mogelijke verblijfplaatsen van otter zijn niet in het plangebied aangetroffen. De brede watergangen met de oevervegetatie binnen het plangebied blijven behouden als foerageergebied en als verbinding tussen leefgebied voor otters.

Als gevolg van het plan gaan geen verblijfplaatsen van steenmarter verloren. Het plangebied verandert als foerageergebied voor steenmarters, maar gaat niet als zodanig verloren.

Bij uitvoering van het plan verdwijnt een deel van het leefgebied van grote bosmuis langs het Noord-Willemskanaal en in de okselbosjes. Bij onzorgvuldig handelen kunnen hierbij exemplaren worden gedood. Het plan is op dit punt in strijd met de soortenbescherming. In verband met de aanwezigheid van grote bosmuis dient een ontheffing van de Wnb te worden aangevraagd.

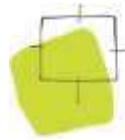
ZOOGDIEREN VELDBEZOEK 2021

Langs de oevers van het Noord-Willemskanaal liggen en staan meerdere bomen met holtes onder de stam en het wortelstelsel. Daarnaast is een wissel waargenomen die vanuit de waterkant in een hol onder een stam loopt (zie onderstaande foto's). Deze holtes zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor otter.

Bij de kap of het verwijderen van deze bomen en boomstammen kunnen verblijfplaatsen van otter verloren gaan. Verder kunnen deze dieren worden verstoord als gevolg van de aanleg van een van de afritten. Daarom zijn de oevers van het Noord-Willemskanaal op 2 februari 2022 bezocht om de aanwezigheid van otter op basis van sporen vast te stellen of uit te sluiten. De uitwerking van dit onderzoek wordt onder de kop 'Nader onderzoek otter' beschreven.

Verder zijn tijdens het onderzoek knaagsporen van bever op een boom langs de oever van het Noord-Willemskanaal waargenomen. Beverburchten zijn niet in het plangebied aangetroffen. Het water en de oevers zullen een klein onderdeel zijn van het foerageer- en leefgebied van bever. Verblijfplaatsen van deze soort zijn niet in het gebied aanwezig.

De aanwezigheid van grote bosmuis in het gebied is door middel van onderzoek vastgesteld. Grote delen van het gebied zijn in de huidige situatie nog steeds geschikt als leefgebied voor grote bosmuis. In verband met de aanwezigheid van grote bosmuis is nog steeds een ontheffing van de Wnb nodig.

Foto's van de sporen van bever (boven) en de omgevallen boom met holte voor otter en wissel richting een holte (onder) (9 december 2021).

Nader onderzoek otter

METHODE

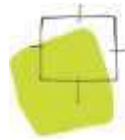
Het onderzoek naar otter kent geen vast onderzoeksprotocol in het kader van de Wnb. Het onderzoek is daarom uitgevoerd volgens de methode die ook wordt gebruikt voor het Netwerk Ecologische Monitoring. Hierbij kan de afwezigheid van otter worden aangetoond als er tijdens drie veldbezoeken in oktober tot en met maart geen spraints (uitwerpselen) of sporen zijn aangetroffen. Als tijdens het eerste of tweede veldbezoek spraints of sporen worden aangetroffen, dan is het niet meer nodig om de volgende veldbezoeken uit te voeren.

Op 2 februari 2022 zijn de oevers langs het Noord-Willemskanaal onderzocht door twee ecologen van BügelHajema adviseurs. De weersomstandigheden tijdens de inventarisatieronde waren half bewolkt, droog, circa 8° C en een matige wind.

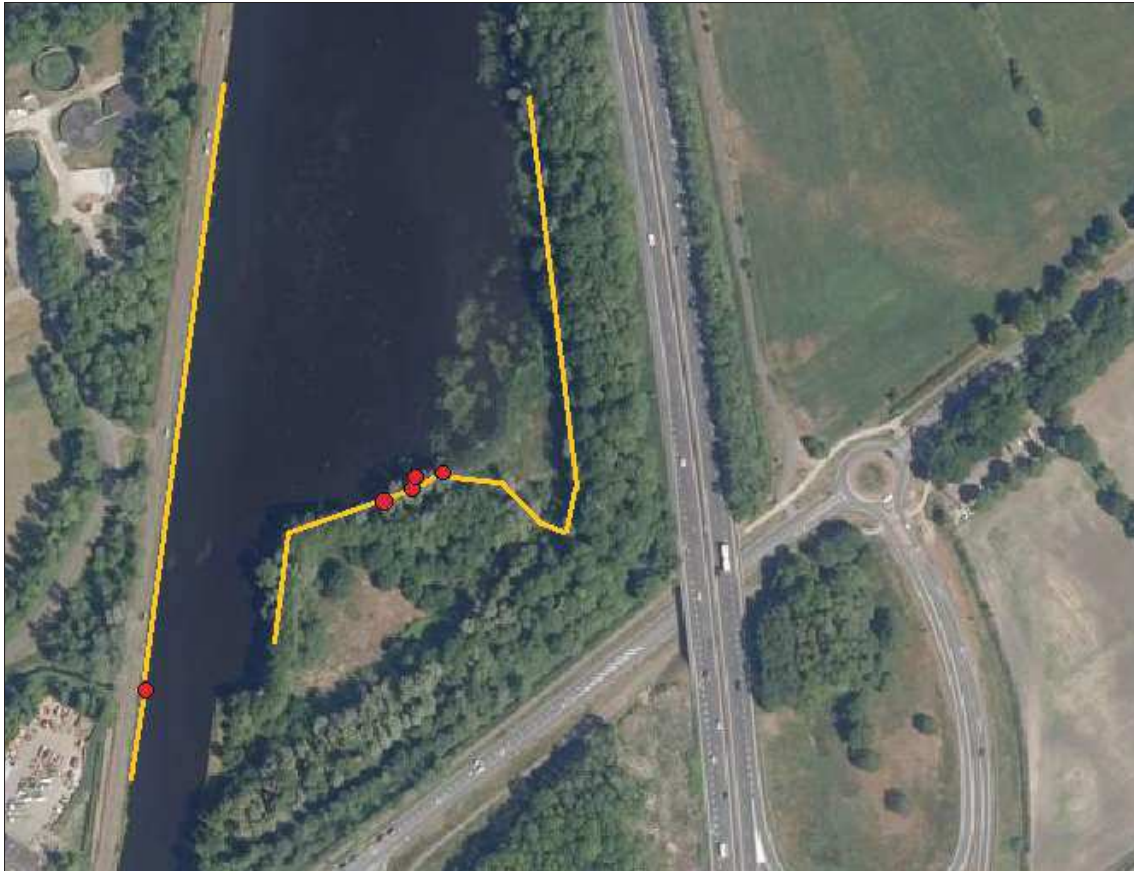
RESULTATEN

Er zijn in totaal vijf spraints (uitwerpselen) van otter aangetroffen tijdens het veldbezoek (figuur 2). Vier spraints zijn waargenomen langs de oever van het kanaal op locaties waar geen werkzaamheden worden verricht. Eén spraint is waargenomen langs de westzijde van het kanaal, buiten het

plangebied. Langs de oever die evenwijdig aan de snelweg loopt, zijn geen spraints of andere sporen van otter waargenomen.

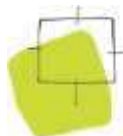

Figuur 2. Kaart met de onderzochte oever op sporen van otter (geel) en waargenomen spraints (rood). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

CONCLUSIE NADER ONDERZOEK OTTER

Op basis van de afwezigheid van sporen die duiden op regelmatig bezoek of een verblijfplaats, kan worden geconcludeerd dat de oever aan de oostzijde van het Noord-Willemskanaal geen essentieel onderdeel is van het leefgebied (territorium) van otter en dat hier geen rust- of verblijfplaatsen van de soort aanwezig zijn.

Op basis van de aangetroffen spraints is de oever aan de zuidzijde van het kanaal wel onderdeel van het territorium van otter. Er zijn ook hier geen aanwijzingen voor een vaste rust- of verblijfplaats. Door de ontwikkelingen zal het leefgebied voor otter niet verdwijnen. Met de inrichting van nieuwe oevers zal rekening worden gehouden met de aanwezigheid van de otter. We adviseren om tijdens en na afronding van de werkzaamheden een aantal aanvullende maatregelen te nemen om

verstoring van otter in de directe omgeving te voorkomen. Wanneer deze aanvullende maatregelen worden getroffen, worden geen verbodsbepalingen ten aanzien van de otter overtreden.

Aanvullende maatregelen bever en otter

Gezien de aanwezigheid van bever en otter, adviseren wij om de op- en afritten langs de westzijde van de snelweg af te rasteren. Op deze wijze worden verkeersslachtoffers van deze soorten voorkomen. Verder moet lichtuitstraling op de oevers en het Noord-Willemskanaal worden voorkomen.

VISSEN EFFECTBEOORDELING 2017

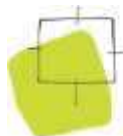
De grote modderkruiper is niet aangetroffen tijdens eDNA-onderzoek in 2017.

VISSEN VELDBEZOEK 2021

De grote modderkruiper is niet aangetroffen tijdens eDNA-onderzoek in 2017. Tijdens dit onderzoek stond weinig water in de zuidzijde van de sloot langs de Punterweg en in de sloot ten noorden van de Groningerstraat. In de huidige situatie staat in beide sloten veel water en is watervegetatie aanwezig. Hierdoor zijn beide sloten geschikt als leefgebied voor grote modderkruiper. Gezien de houdbaarheid van het nader onderzoek uit 2017 en de huidige situatie waarbij beide sloten geschikt zijn voor de soort, is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van grote modderkruiper.

Foto's van de sloot langs de Groningerstraat (boven) en de sloot langs de Punterweg (onder) (9 december 2021).

PLANTEN, AMFIBIEËN, REPTIELEN EN ONGEWERVELDEN EFFECTBEOORDELING 2017

In het plangebied zijn geen beschermde en niet-vrijgestelde planten, amfibieën, reptielen of ongewervelden aangetroffen of te verwachten.

PLANTEN, AMFIBIEËN, REPTIELEN EN ONGEWERVELDEN VELDBEZOEK 2021

In het plangebied zijn ook op grond van het nieuwe veldbezoek geen beschermde planten, amfibieën, reptielen of ongewervelden aangetroffen of te verwachten.

CONCLUSIE GEBIEDENBESCHERMING EN SOORTENBESCHERMING 2022

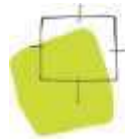
GEBIEDENBESCHERMING

Uit berekeningen met AERIUS Calculator 2021 blijkt dat het plan ten opzichte van de referentiesituatie niet leidt tot toenames van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, groter dan 0,00 mol/ha/jaar. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen zijn hiermee uitgesloten en het plan kan voor wat betreft het aspect stikstofdepositie worden vastgesteld. Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb is niet noodzakelijk. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig.

De begrenzing van het NNN is ongewijzigd ten opzichte van 2017. Wanneer de begrenzing van het NNN niet wordt gewijzigd, kan sprake zijn oppervlakteverlies van NNN en mogelijk verlies van wezenlijke kenmerken en waarden. Dan is mogelijk compensatie voor oppervlakteverlies en voor verlies van wezenlijke kenmerken en waarden nodig.

VLEERMUIZEN - VLIEGROUTE

Uit het nader onderzoek naar vliegroutes in het eerder opgestelde advies natuurwaarden blijkt naast laatvlieger en rosse vleermuis, de zeldzame en bedreigde soort baardvleermuis langs de Groningerstraat te vliegen. Deze soort is veel sterk afhankelijk van geleidende structuren langs de vliegroute, zodat de kap van bomen naar verwachting schadelijk voor deze soort zal zijn. Daarom zijn negatieve effecten op deze soort zonder het nemen van mitigerende maatregelen niet op voorhand uitgesloten en werd geconcludeerd dat een ontheffing van de Wnb worden aangevraagd. Doordat de bomenrij en het plan ongewijzigd zijn, is nog steeds een ontheffing nodig in verband met deze vliegroute.

VLEERMUIZEN - VERBLIJFPLAATSEN

In een aantal (mogelijk) te kappen bomen zitten holtes en/of loszittende schors die gebruikt kunnen worden als vleermuisverblijfplaats. Er is nader onderzoek nodig naar de aan- of afwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in deze bomen. De onderzoeksperiode voor verblijfplaatsen van vleermuizen is tussen half mei en half oktober. Op basis van het nader onderzoek wordt bepaald of een ontheffing van de Wnb nodig is.

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Binnen het plangebied is een aantal bomen met kraaiennesten, die mogelijk worden gebruikt door vogels met jaarrond beschermde nesten, waargenomen. Er is nader onderzoek nodig naar de aan- of afwezigheid van nesten van ransuil en boomvalk in deze bomen. De geschikte onderzoeksperiode is tussen maart en september. Op basis van het nader onderzoek wordt bepaald of een ontheffing van de Wnb nodig is.

ZOOGDIEREN - OTTER EN BEVER

Tijdens de veldbezoeken in 2021 en 2022 zijn sporen van bever en otter waargenomen op en bij de zuidelijke oever van het Noord-Willemskanaal. Er zijn geen sporen van deze soorten waargenomen bij de oever aan de oostzijde van het kanaal.

Op basis van de afwezigheid van sporen die duiden op regelmatig bezoek of een verblijfplaats aan de oostzijde van het Noord-Willemskanaal, kan worden geconcludeerd dat deze oever geen essentieel onderdeel is van het leefgebied (territorium) van otter of bever. Er zijn ook geen aanwijzingen die duiden op de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats.

Door de ontwikkelingen zal het leefgebied voor bever en otter niet verdwijnen. Met de inrichting van nieuwe oevers zal verder rekening worden gehouden met de aanwezigheid van de twee soorten.

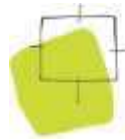
Om verstoring van de dieren en verkeersslachtoffers bij de nieuwe de op- en afritten van de snelweg te voorkomen, zijn enkele aanvullende maatregelen nodig. Zo moeten de op- en afritten worden afgerasterd en moet lichtuitstraling op de oevers en het Noord-Willemskanaal worden voorkomen.

ZOOGDIEREN - GROTE BOSMUIS

De aanwezigheid van grote bosmuis in het gebied is door middel van het eerder uitgevoerde onderzoek vastgesteld. Grote delen van het gebied zijn in de huidige situatie nog steeds geschikt als leefgebied voor grote bosmuis. In verband met de aanwezigheid van grote bosmuis moet een ontheffing van de Wnb worden aangevraagd.

VISSEN

De grote modderkruiper is niet aangetroffen tijdens eDNA-onderzoek in 2017. In de huidige situatie staat in de sloot ten noorden van de Groningerstraat en in de sloot langs de Punterweg veel water.

Hierdoor zijn beide sloten geschikt als leefgebied voor grote modderkruiper. Gezien de houdbaarheid van het nader onderzoek uit 2017 en de huidige situatie, is nader onderzoek naar grote modderkruiper in beide sloten nodig.

SOORTGROEPEN PLANTEN, AMFIBIEËN, REPTIELEN EN ONGEWERVELDEN

Negatieve effecten op beschermde soorten planten, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet te verwachten.

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Uit het aanvullend onderzoek naar vleermuizen, otter, grote modderkruiper en ransuil/boomvalk kan, bij vastgestelde aanwezigheid van verblijf- of nestplaatsen, naar voren komen dat een ontheffing van de Wnb voor (een deel van) deze soorten nodig is. Gezien de mogelijkheid om tijdig tijdelijke verblijfplaatsen te realiseren in de directe omgeving, door in de nieuwe situatie permanente voorzieningen en nieuw leefgebied voor deze soorten op te nemen én de mogelijkheid om de planning van de werkzaamheden af te stemmen op de meest optimale periode, is het zeer waarschijnlijk dat een ontheffing van de Wnb kan worden verkregen. Daardoor is het plan in alle redelijkheid uitvoerbaar.

Stikstofdepositieberekening

Transferium De Punt

Luchtfoto A28 aansluiting 37, 21-05-2018, Google Earth

Lijst met aanpassingen

Versie:	Datum:	Beschrijving van de wijziging:	Herzien:	Vrijgegeven door:
D01	28-01-2021	Versie t.b.v. externe review	A.J. Dekker	Walter op de Woert

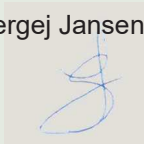
Verantwoording

Titel: Stikstofdepositieberekening
Onderwerp: Bouwteam Transferium de Punt
Projectnummer: 51005454
Klant: Strukton Civiel Noord & Oost B.V.
Referentienummer: NL22-648800269-15592
Versie: D01

Datum: 28-01-2022

Auteur: Bert Dekker
E-mailadres: bert.dekker@sweco.nl

Gecontroleerd door: Sergej Jansen
Paraaf gecontroleerd:

Vrijgegeven door: Walter op de Woert
Paraaf vrijgegeven:

Document referentie: https://swecogroup.sharepoint.com/sites/nl-post_archive/secretariaat/nl22-648800269-15592.docm

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Toetskader.....	5
2.1	Beoordeling stikstofdepositie bestemmingsplannen	5
3.	Uitgangspunten	6
3.1	Rekenjaar	6
3.2	Referentiesituatie.....	6
3.3	Beoogde situatie	8
3.3.1	Verkeer als gevolg van het transferium.....	8
3.3.2	Verkeer als gevolg van het OV-knooppunt	9
3.4	Modellering	9
4.	Berekening stikstofdepositie.....	11
5.	Conclusie	12
	Bijlage 1 – Verkeersgegevens	13
	Bijlage 2 – AERIUS-calculatieresultaat	14

1. Inleiding

Provincie Drenthe is voornemens om transferium De Punt te realiseren en de toe- en afritten van de A28 te reconstrueren tot een volledige Haarlemmermeeraansluiting. Het plangebied bevindt zich rondom de A28, ter hoogte van afrit 37 bij het dorp De Punt. Om deze ontwikkeling planologisch mogelijk te maken, dient gemeente Tynaarlo een nieuw bestemmingsplan vast te stellen. In Figuur 1-1 staan het plangebied en directe omgeving weergegeven. Zoals te zien in de afbeelding, ligt het plangebied op korte afstand van het Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied.

Figuur 1-1 Overzicht plangebied en Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied

Voor de vaststelling van het bestemmingsplan zijn diverse milieuonderzoeken nodig. In deze notitie is het onderzoek stikstofdepositie beschreven. Hierbij is in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur nagegaan of er vanuit deze wet- en regelgeving mogelijke belemmeringen zijn voor de realisatie van de planontwikkeling. Als onderdeel hiervan dienen de effecten van het plan op de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden inzichtelijk te worden gemaakt. Daarbij dient te worden nagegaan of als gevolg van het plan significante negatieve effecten optreden in 1) stikstofgevoelige habitattypen en/of 2) stikstofgevoelige leefgebieden. In deze notitie zijn de uitgangspunten en resultaten vastgelegd van de berekeningen van de stikstofdepositie als gevolg van de realisatie van de voorgenomen planontwikkeling.

2. Toetskader

Met de Wet natuurbescherming worden soorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden beschermd waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het uiteindelijke doel is het bereiken van een landelijke gunstige staat van instandhouding voor alle door de richtlijnen beschermde soorten en habitats. Hieruit volgt dat een project of plan niet mag leiden tot negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. In veel Natura 2000-gebieden is door een overbelasting van stikstof (in de vorm van stikstofoxiden en ammoniak) een probleem met de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Nieuwe ontwikkelingen die een toename van de stikstofdepositie tot gevolg hebben, kunnen hierdoor significante negatieve effecten hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Effecten van een plan of een project op de stikstofdepositie kunnen ontstaan tijdens de realisatiefase en/of de gebruiksfase. Met het rekenmodel AERIUS kan de stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) op stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden ten gevolge van de ontwikkeling worden berekend. Voor het berekenen van de stikstofdepositie, worden in het rekenmodel de emissies van stikstof in de verschillende situaties ingevoerd. Het rekenmodel berekent vervolgens de verspreiding van deze stikstofemissies en de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen en stikstofgevoelige leefgebieden van soorten binnen de aangewezen Natura 2000-gebieden.

2.1 Beoordeling stikstofdepositie bestemmingsplannen

Een (wijziging van een) bestemmingsplan kan alleen worden vastgesteld als het plan geen significant effect heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden, ten opzichte van de feitelijk gerealiseerde en planologisch legale situatie. Indien uit de berekeningen blijkt dat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie (kleiner dan of gelijk aan afgerond 0,00 mol N/ha/jaar) of in een ecologische beoordeling (voortoets of passende beoordeling), ondanks een toename van de stikstofdepositie, significante effecten op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten volledig uitgesloten kunnen worden, kan het bestemmingsplan of de wijziging van het bestemmingsplan worden vastgesteld.

3. Uitgangspunten

De ontwikkeling van het transferium en de aanpassingen van de toe- en afritten zorgen voor veranderingen in de verkeersstromen. De locatie van het verkeer en het aantal verkeersbewegingen veranderen ten opzichte van de huidige situatie.

Effecten ten gevolge van een plan op de stikstofdepositie kunnen ontstaan in de realisatiefase (bouwphase) of gebruiksfase. Voor de bouwphase van het plan geldt conform artikel 2.9a Wet natuurbescherming en artikel 2.5 Besluit natuurbescherming de vrijstelling van de Natura 2000-vergunningsplicht (onderdeel van de Wet stikstofreductie en natuurherstel). In het kader van de wijziging van de Wet natuurbescherming is beoordeeld dat de effecten van de bouw het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in de weg staan¹. Op basis van het voorgaande zijn in dit onderzoek de effecten van de bouwphase op de stikstofdepositie buiten beschouwing gelaten en zijn alleen de effecten onderzocht van de maximale planologische mogelijkheden in de gebruiksfase.

3.1 Rekenjaar

Het bestemmingsplan wordt in 2022 ter definitieve vaststelling aangeboden aan het Bevoegd Gezag (gemeente Tynaarlo). Zodra het bestemmingsplan Transferium De Punt onherroepelijk is, kan worden overgegaan tot realisatie. De aanlegfase van het project bedraagt 12 tot 18 maanden. Dat betekent dat het project op z'n vroegst in 2024 in gebruik genomen wordt. Om die reden is bij de stikstofdepositieberekening uitgegaan van zichtjaar 2024.

3.2 Referentiesituatie

De referentiesituatie is de feitelijke gerealiseerde, planologisch legale situatie op het moment van vaststellen van het bestemmingsplan. De feitelijke gerealiseerde situatie bestaat uit de Rijksweg A28, inclusief toe- en afritten en de Groningerstraat. In het noordoostelijke kwadrant van het plangebied bevindt zich een agrarisch perceel. Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan Buitengebied Tynaarlo², vastgesteld op 29-10-2014. Het huidige gebruik past binnen de enkelbestemmingen Verkeer, Natuur en Agrarisch. Er is sprake van een planologisch legale situatie. Zie *Figuur 3-1* voor een luchtfoto en een overzicht van het vigerende bestemmingsplan.

¹ Kamerstukken II 2020/21, 35 600, nr. 3, paragraaf 8.4

² NL.IMRO.1730.BPbuitengebied-0403

Voor de stikstofdepositieberekening mag worden uitgegaan van de emissie uit de bestaande verkeersbewegingen op het bestaande verkeersnetwerk in en om het plangebied.

Mestaanwending op het deel van het agrarisch perceel dat binnen het plangebied valt en waarvan de agrarische functie komt te vervallen als gevolg van de planontwikkeling, is niet meegenomen in de stikstofdepositieberekening. Dit is een worst-casebenadering, omdat het vervallen van de agrarische functies leidt tot een daling van de emissie van ammoniak.

Figuur 3-1 Luchtfoto en vigerend bestemmingsplan (bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Witteveen+Bos heeft in het voortraject de uitgangspunten met betrekking tot het verkeer geformuleerd³. Omdat er voor het projectgebied geen verkeers-model voorhanden was, zijn daarbij aannames gedaan over de ontwikkeling van het verkeer: een autonome groei van 2% tot 2018 en vanaf 2018 1,35% per jaar.

Recent heeft GoudappelCoffeng in opdracht van provincie Drenthe het aspect verkeersafwikkeling beschouwd⁴. Daarbij is gebruik gemaakt van een verkeers-model dat voor provincie Drenthe is ontwikkeld. Dit model gaat uit van basisjaar 2019 en zichtjaar 2040. Het basisjaar 2019 is gekijkt op 727 telpunten. In het onderzoeksgebied zijn onder andere telpunten op de toe-en afritten en de Rijksstraatweg richting Glimmen gebruikt.

³ Witteveen+Bos, 2017, Uitgangspuntennotitie Verkeer, referentie 101725/17-014.141

⁴ GoudappelCoffeng, 2021, Verkeersafwikkeling De Punt, referentie 010994.20211209.N1.01

In het verkeersmodel zijn relevante ruimtelijk-economische ontwikkelingen, zoals de ombouw van de Zuidelijke Ringweg, meegenomen. Op basis van het verkeersmodel is er een actueler en beter inzicht in de te verwachten ontwikkeling van het verkeer tot 2040.

De Punterweg is niet opgenomen in het verkeersmodel. Gezien de functie van de weg is het niet aannemelijk dat de intensiteit afwijkt van de telling uit 2016. Bij conversie naar 2024 is rekening gehouden met een groei van 1% per jaar.

Als gevolg van de Covid-19-pandemie laten de daadwerkelijk gemeten verkeerscijfers in 2020 en 2021 een daling zien van 10 tot 15% ten opzichte van 2019. Omdat het onzeker is hoe dit effect zich de komende jaren ontwikkelt, gaan we voor het berekenen van de stikstofdepositie van de gebruiksfase ervan uit dat het verkeer zich richting 2040 ontwikkelt conform het model.

De toedeling in licht, middel en zwaar verkeer is voor de Punterweg en Groningerstraat gebaseerd op de tellingen uit 2016. Voor de A28, inclusief toegen afritten, is de verdeling gebaseerd op gemeten gegevens uit de telpunten over 2017, omdat 2017 ten opzichte van recentere jaren het hoogste aandeel middel en zwaar verkeer liet zien. Voor de N34 is de verdeling gebaseerd op de gemeten verdeling in 2019. In 0 zijn de verkeersintensiteiten weergegeven.

3.3 Beoogde situatie

Wijzigingen in de verkeersstromen in de plansituatie zorgen voor veranderingen in de uitstoot van stikstofverbindingen. De wijzigingen zijn deels het gevolg van de herinrichting van de verkeersstructuur en deels het gevolg van de verkeers-aantrekkende werking van het transferium. Landbouwgrond komt deels te vervallen, waardoor de uitstoot van ammoniak als gevolg van mestaanwending zal afnemen.

3.3.1 Verkeer als gevolg van het transferium

Voor het gebruik van Transferium De Punt zijn de uitgangspunten, zoals verwoord door Witteveen+Bos, onveranderd. Samengevat:

- gebruik is vanaf het hoofdwegennet allemaal nieuw/extra verkeer (geen substitutie);
- 75% van de gebruikers komt uit zuidelijke, 15% uit westelijke en 10% uit oostelijke richting;
- er wordt uitgegaan van het maximaal aantal te realiseren parkeerplaatsen van 500;
- de bezetting van de parkeerplaatsen is 100%;
- 90% van de plekken wordt bezet door forensen (parkeerplaats wordt 1 keer per dag gebruikt);
- de overige 10% wordt als volgt bezet: 5% kort verblijf en 5% binnenstadbezoek (parkeerplaats wordt 2 keer per dag gebruikt).

Bij de uitgangspunten is gekozen voor een worst-case scenario. In eerste instantie zullen bijvoorbeeld slechts 200 van het maximale aantal van 500 parkeerplaatsen worden gerealiseerd.

3.3.2 Verkeer als gevolg van het OV-knooppunt

Uitgangspunt voor de stikstofdepositie zijn de extra verkeersbewegingen die worden gegenereerd door bussen die het OV-knooppunt aandoen. Bij het OV-knooppunt worden lijn 9 en lijn 5 gekoppeld aan 1 of meer HOV-lijnen:

- Lijn 50 (Assen – Groningen en vice versa)
Lijn 50 rijdt al over de Groningerstraat en genereert geen extra verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige situatie.
- Lijn 9 (De Punt – Zernike en vice versa)
Lijn 9 zal extra verkeersbewegingen over de wegvakken Groningerstraat West, Groningerstraat Midden en rotonde transferium – rotonde oost genereren. Op basis van de reguliere dienstregeling rijdt lijn 9 op werkdagen 33 keer richting De Punt en 33 keer vanaf De Punt.
- HOV-lijnen
Er rijden diverse HOV-lijnen over de A28 en N34. Om te halteren bij het OV-knooppunt worden de toe- en afritten en het wegvak rotonde transferium – rotonde oost gebruikt. Aangezien de bussen al op de A28 en N34 rijden, zijn deze niet nogmaals aan deze wegen toegerekend. Voor de berekening gaan we uit van bediening door twee HOV-lijnen met een hoge frequentie:
- Q-link 5 rijdt conform de reguliere dienstregeling 64 keer per dag per richting tussen Annen en Harkstede. Voor de stikstofdepositieberekening is ervan uitgegaan dat alle ritten halteren bij het OV-knooppunt (totaal 128 bussen).
- Lijn 309 rijdt conform dienstregeling 92 keer per dag per richting tussen Assen en Groningen. Voor de stikstofdepositieberekening is ervan uitgegaan dat alle ritten halteren bij het OV-knooppunt (totaal 184 bussen).

Bij de stikstofdepositieberekening is er worst-case van uitgegaan dat geen van de buslijnen zero-emissie materieel inzetten. Momenteel is het in de praktijk zo dat lijn 9 en Q-Link 5 zero-emissie rijden.

3.4 Modelling

De toe- en afritten van de A28 zijn gemodelleerd als Wegverkeer – Snelwegen met een maximumsnelheid van 130 km/u. Het transferium is gemodelleerd als Wegverkeer – Binnen bebouwde kom, omdat de snelheid op het transferium laag ligt. De overige wegen zijn gemodelleerd als Wegverkeer – Buitenwegen.

Er worden geen nieuwe doorgaande verbindingen gerealiseerd, dus er treedt geen netwerkeffect op. Het verkeer dient te worden gemodelleerd tot het punt dat het verkeer is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt. Hierbij weegt ook mee hoe de verhouding is tussen de hoeveelheid verkeer dat door de voorgenomen ontwikkeling wordt aangetrokken en het reeds op de weg aanwezige verkeer. In de regel wordt het verkeer meegenomen tot het zich verdund heeft tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer.

De verkeersgeneratie als gevolg van het transferium bedraagt maar enkele procenten van de totale verkeersstroom op de A28. Het verkeer is dus op de A28 opgenomen in het heersende verkeersbeeld op het moment dat er geen onderscheid meer is in rij- en stopgedrag. Het verkeer is gemodelleerd tot het moment van in- en uitvoegen op de snelweg.

Voor het verkeer op de Groningerstraat is het lastig om de herkomsten en bestemmingen te bepalen. Het is dus niet mogelijk om onderbouwd verder te modelleren dan de eerste grote kruising. Aan de westzijde is gemodelleerd tot de rotonde Groningerstraat – Burg. J.G. Legroweg. Aan de oostzijde is gemodelleerd tot de kruising Rijksstraatweg – Zuidlaarderweg.

Op de Punterweg zijn geen veranderingen in de verkeersintensiteit voorzien (zie §3.2), maar het tracé wordt wel gewijzigd. De Punterweg is in de referentiesituatie en de beoogde situatie gemodelleerd tot de brug over de Drentsche Aa.

4. Berekening stikstofdepositie

De stikstofdepositieberekeningen zijn uitgevoerd met AERIUS Calculator 2021. Het resultaatbestand is opgenomen in 0. In onderstaande tabel zijn de resultaten per Natura 2000-gebied samengevat.

Tabel 4-1 *Maximale depositiebijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen per Natura 2000-gebied*

Natura 2000-gebied	Referentiesituatie [mol/ha/jaar]	Beoogde situatie [mol/ha/jaar]	Projectresultaat [mol/ha/jaar]
Drentsche Aa-gebied	0,33	0,33	0,00
Norgerholt	0,04	0,04	0,00
Fochteloërveen	0,03	0,03	0,00
Drouwenezand	0,02	0,02	0,00
Witterveld	0,02	0,02	0,00
Bakkeveense Duinen	0,02	0,02	0,00

5. Conclusie

Provincie Drenthe is voornemens om transferium De Punt te realiseren en de toe- en afritten van de A28 te reconstrueren tot een volledige Haarlemmermeeraansluiting. Het plangebied bevindt zich rondom de A28, ter hoogte van afrit 37 bij het dorp De Punt. Om deze ontwikkeling planologisch mogelijk te maken, dient gemeente Tynaarlo een nieuw bestemmingsplan vast te stellen. Ter onderbouwing van dit bestemmingsplan is onderzocht of het plan leidt tot toenames van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Uit berekeningen met AERIUS Calculator 2021 blijkt dat het plan ten opzichte van de referentiesituatie niet leidt tot toenames van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, groter dan 0,00 mol/ha/jaar. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van stikstofgevoelige leefgebieden en habitattypen zijn hiermee uitgesloten en het plan kan voor wat betreft het aspect stikstofdepositie worden vastgesteld.

Bijlage 1 – Verkeersgegevens

Verkeersbewegingen per weekdag (rekenjaar = 2024)

#	Straatnaam	Wegvak/richting	Referentie			Planeffect			Plan		
			Licht	Middelzwaar	Bus	Licht	Middelzwaar	Bus	Licht	Middelzwaar	Bus
1	Groningerstraat	Oost	7.729	719	0	165	719	0	7.894	719	0
2	Groningerstraat	Midden	7.940	718	0	523	718	66	8.463	718	66
3	Groningerstraat	West	7.701	796	0	110	796	66	7.811	796	66
4	Punterweg	aansluitend aan de Groningerstraat	55	2	0	0	2	0	55	2	0
5	A28	toerit A28 Re	1.722	129	0	0	129	156	1.722	129	156
6	A28	afrit A28 Re	3.002	304	0	413	304	156	3.415	304	86
7	A28	toerit A28 Li	3.168	135	0	413	135	156	3.581	135	156
8	A28	afrit A28 Li	2.368	87	0	0	87	156	2.368	87	156
9	Transferium	Transferium	0	0	0	1.100	0	0	1.100	0	0
10	Groningerstraat	Tussen dubbele rotonde	3.002	304	0	688	304	345	3.690	304	86

Bijlage 2 – AERIUS- calculatieresultaat

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

*Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon Provincie Drenthe
Inrichtingslocatie A28, aansluiting 37,
. De Punt

Activiteit

Omschrijving Transferium De Punt
Toelichting Gebruiksfase transferium De Punt en nieuwe situatie toe- en afritten

Berekening

AERIUS kenmerk RfqimnXf9Srg
Datum berekening 27 januari 2022, 11:20
Rekenconfiguratie Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH3	Emissie NOx
Referentiesituatie - Referentie	2024	0,3 ton/j	4,6 ton/j
Transferium De Punt - Beoogd	2024	0,3 ton/j	4,8 ton/j

Resultaten

	Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie - Referentie			
Transferium De Punt - Beoogd			
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename van depositie	0,00 mol/ha/j		
Grootste afname van depositie	0,00 mol/ha/j		

Referentiesituatie (Referentie), rekenjaar 2024

Emissiebronnen

 Verkeersnetwerk

Emissie NH3

0,3 ton/j

Emissie NOx

4,6 ton/j

Transferium De Punt (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen

 Verkeersnetwerk

Emissie NH3

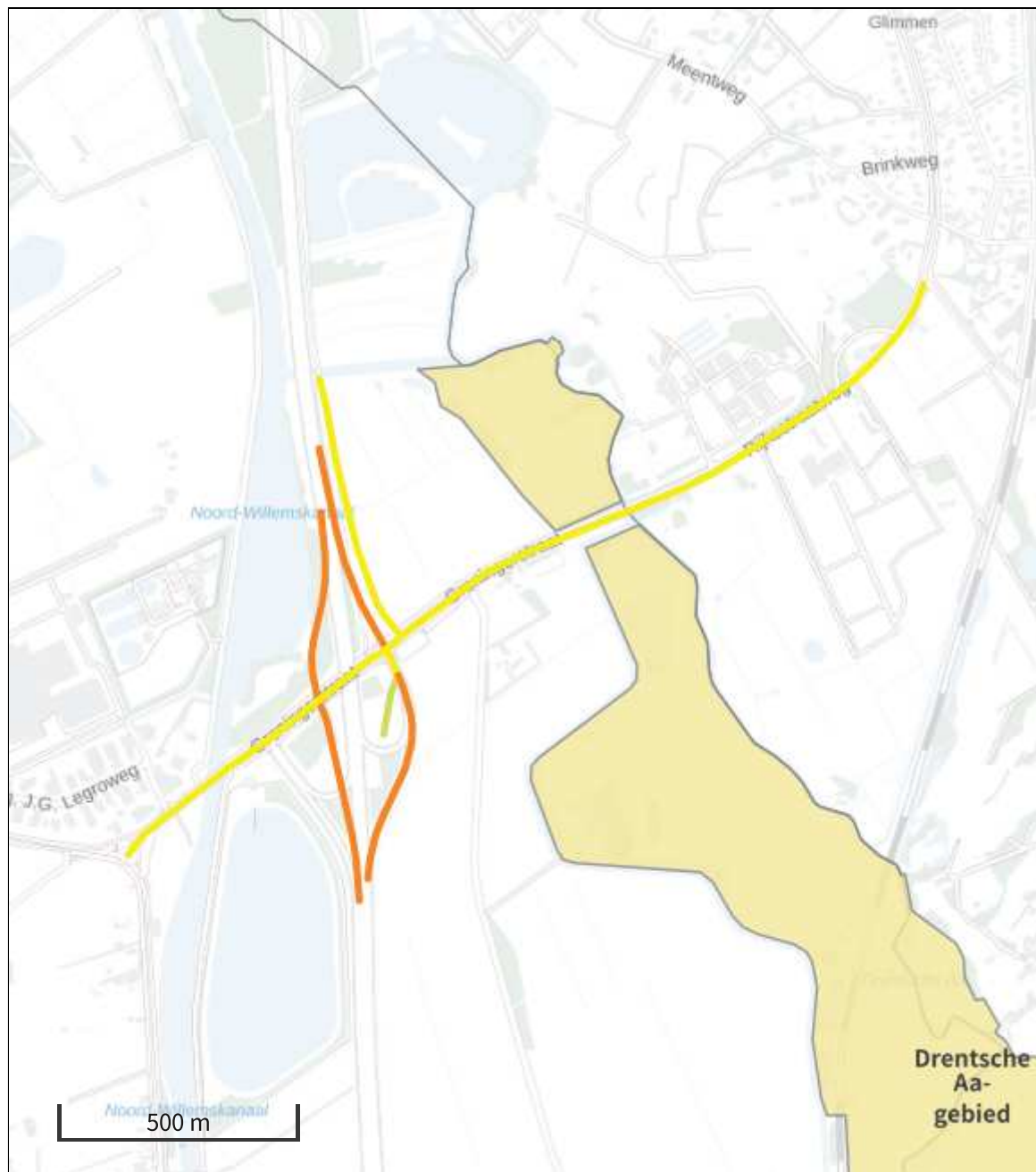
0,3 ton/j

Emissie NOx

4,8 ton/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrictlijn	Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn	Grootste afname van depositie
Vogelrichtlijn	Niet bepaald	Grootste toename van depositie
		Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

**Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Transferium De Punt"
(Beogd) incl. saldering e/o referentie**

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol/ha/jr)
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Referentiesituatie, Rekenjaar 2024

Transferium De Punt, Rekenjaar 2024

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie	2021_20220120_17ff380b1e
Database versie	2021_17ff380b1e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>